Jak na styly v OpenOffice.org 3.2

Revize č. 2 z 23.5.2011

Markéta Vojtová, Vladimír Vojta

SZŠ a VOŠ Hradec Králové

Jak na styly, jejímž autorem je Markéta Vojtová a Vladimír Vojta, podléhá licenci Creative Commons Uveďte autora-Neužívejte dílo komerčně-Nezasahujte do díla 3.0 ČR.

Obsah

1 Úvod	4
2 Trocha teorie	4
2.1 O stylech	4
2.1.1 Úrovně jednotlivých typů stylů	5
2.2 O řídících znacích	5
3 Práce se styly	5
3.1 Zakázané operace při používání stylů	5
3.2 Styly odstavce	6
3.2.1 Záložka Organizátor	6
3.2.2 Záložka Odsazení a proklad znaků	6
3.2.3 Záložka Zarovnání	7
3.2.4 Záložka Písmo	7
3.2.5 Záložka Tabelátory	8
3.2.6 Záložka Osnova a číslování	8
3.2.7 Nadpisy – aplikace stylu odstavce	8
3.2.7.1 Číslování nadpisů	8
3.2.7.1.1 Nadpisy – záložka Číslování	9
3.2.7.1.2 Nadpisy – záložka Umístnění	9
3.2.8 Seznamy s odrážkami a nebo čísly – aplikace stylu odstavce	.10
3.2.8.1 Chyba při tvorbě seznamů – aplikace stylu odstavce	.11
3.2.9 Odsazení a proklad znaků – aplikace stylu odstavce	.11
3.2.9.1 Jak na "entery před / za nadpisem" – aplikace stylu odstavce	.11
3.2.9.2 Jak na "mezery před nadpisem" – aplikace stylu odstavce	.11
3.3 Znakové styly	.12
3.3.1 Záložka Organizátor	.12
3.3.2 Záložka Písmo	.12
3.3.3 Záložka Umístnění	.12
3.4 Styly stránky	.12
3.4.1 Záložka Stránka	.13
3.4.2 Záložka Zápatí / Záhlaví	.13
3.4.3 Záložka Poznámka pod čarou	.13
3.4.4 Císlování stránek – aplikace stylu stránky	.14
3.4.5 Změna stylu stránky – aplikace stylu stránky	.14
3.5 Styly seznamů	.15
3.5.1 Záložka Odrážky	.15
3.5.2 Záložka Styl číslování	.16
3.5.3 Záložka Obrázek	.16
3.5.4 Záložka Umístnění	.16
3.5.5 Záložka Volby	.17
4 Práce s generovanými poli	.17
4.1 Ubsah	.17
4.1.1 Vytvoření obsahu	.17
4.1.2 Editace obsahu	.18
4.2 Krizovy odkaz	.18
4.3 Seznam použitė literatury	. 19

4.3.1 Databáze seznamu použité literatury	20
4.3.2 Položky v seznamu použité literatury	
4.3.3 Generovaný seznam použité literatury	
4.3.3.1 Příklad úpravy struktury řetězce položky typu "Kniha"	23
5 Seznam obrázků	25
6 Seznam revizí	27
6 Seznam revizí	

1 Úvod

Tento text má pomoci s tvorbou seminárních prací po stránce tvorby, úpravy a správy stylů. Nemá sloužit jako učebnice v pravém slova smyslu, spíš jako návod, který navede k řešení.

K popisu problému byl vybrán textový editor OpenOffice.org 3.2 a to z důvodu otevřeného formátu a také proto, že je multiplatformní (funguje pod Windows, Linuxem, Mac OS X a mnoha jinými systémy), umí ukládat jak pod svým nativním formátem tak i pod formáty používaný v MS Office, ale hlavně je zdarma ke stažení na http://www.openoffice.cz/stahnout.

Oba textové editory jsou si dost podobné a tak vysvětlení dané pro Writer z OpenOffice.org (dále jen OO.o) je použitelné i pro Word z MS Office až po 2003.

Balíky MS Office 2007 a nebo 2010 používají místo klasického menu, jiný ovládací prvek tzv. ribbon, který se průběžně mění podle aktuálně prováděné operace.

2 Trocha teorie

2.1 O stylech

Co jsou to vlastně styly? Styly jsou předpisy vzhledů a chování odstavce, znaku(ů), rámce, stránky a nebo seznamu – viz dále.

Styly jsou výchozí a bezpodmínečnou podmínkou, jak bez problémů psát a upravovat delší několikastránkové texty, např. seminární nebo absolventské práce.

Ve Writeru se styly zobrazí buď přes přes *Menu* \rightarrow *Formát* \rightarrow *Styly a formátování* nebo funkční klávesou F11, případně a asi nejčastěji přes ikonu "Styly a formátování" (na Obr. 1 je orámována červeně).

Obr. 1 Okno stylů

Tato ikona slouží jako přepínač, její aktivací se seznam stylů zobrazuje nebo skrývá (na Obr. 1 je orámován zeleně).

V horní části seznamu stylů jsou jednotlivé přepínače typů stylů (na Obr. 1 jsou orámovány modře). Jsou to:

- Styly odstavce spravují formátování týkající se vždy celého odstavce viz kap. 3.2.
- Znakové styly spravují změnu formátování, odlišné od zbytku odstavce např. zvýraznění jednoho slova v rámci celého odstavce) viz kap. 3.3
- Styly rámce spravují formátování rámečků jež jsou vyplněny textem nebo obrázkem, jejich popis a funkce jde nad rámec tohoto textu.
- Styly stránky spravují formátování, vzhled stránky např. těmito styly se řeší povolení resp. zrušení číslování na první(ch) stránce(stránkách) viz kap. 3.4
- Styly seznamu spravují formátování odrážek a číslování viz kap. 3.5

Ve Wordu se setkáte pouze se styly odstavce a se znakovými styly. Styl seznamu je začleněn do stylu odstavce a styl rámce není vůbec. Styl stránky je řešen jinak, pomocí konců oddílů – viz kap. 3.4.5.

Obr. 2: Filtr stylů

Ve spodní části okna, v kterém je textovým editorem spravován seznam stylů je rozevírací filtr stylů (na Obr. 2 je orámován červeně). Je možno vybrat si z možností (v případě Writeru je dostupných 12 možností), jak zúžit dostupný seznam stylů, na ten, který je pro práci aktuálně nejdů-ležitější. Ze všech filtrů jsou nejpoužívanější asi tyto:

• Hierarchicky (umožní vidět provázání stylů a jak změna hierarchicky výše položeném stylu může ovlivnit chování stylu podřízeného)

- Všechny styly (seznam všech dostupný stylů = nijak nefiltrováno)
- Použité styly (seznam pouze použitých stylů v aktuálním dokumentu)

Styl se aplikuje na vybraný text (obvykle odstavec v případě stylu odstavce a nebo znak(y) slovo(a) v případě znakového stylu) tak, že se dvakrát klikne (tzv. double click) na zvolený styl v seznamu stylů.

2.1.1 Úrovně jednotlivých typů stylů

Je třeba si uvědomit, jak OO.o pracuje s jednotlivými styly. Odstavcový styl je základ, který lze dále upravovat, a to znakovým stylem a dále pak přímým formátováním, tedy formátováním mimo styly – viz kap. 3.1. V praxi to tedy znamená, že vzhled odstavce se naformátuje stylem odstavce, ten je možné místně upravit znakovým stylem a znakový styl je možné upravit přímým formátováním. Jediným způsobem, jak vrátit odstavec nebo celý text k stavu bez zásahu přímým formátováním se provede tak, že se odstavec nebo celý text zvýrazní a pak se do vybraného textu klikne pravou myší a zvolí se Výchozí formátování – viz první a zároveň jediné neškrtnutá položka na Obr. 7.

2.2 O řídících znacích

Řídící znaky představují soubor převážně netisknutelných znaků, které znalému uživateli pomáhají pochopit, co a nebo proč se s textem děje. Řídící znaky se zobrazují resp. skrývají pomocí ikony, které vypadá jako zrcadlově napsané P (na Obr. 3 je orámována červeně). Mezi nejběžnější řídící znaky patří:

Obr. 3: Ikona zobrazení resp. skrytí řídících znaků

- znak konce odstavce (na Obr. 4 je orámován červeně)
- znak mezery (na Obr. 4 je orámován fialově ("tečka" mezi slovy))
- znak tabelátoru (na Obr. 4 je orámován zeleně)
- znak pole (na Obr. 4 je orámován modře)

```
Řídící ·znaky·se·zobrazují ·resp. ·skrývají ·pomocí ·ikony, ·kt
zrcadlově·napsané ·P·(na Obr. ·3 je·orámována ·červeně).¶
Nejběžnějš ⊙ídící ·znaky·patři :¶
•→nak·konce·odstavc
```

Řídící znaky nelze podceňovat, protože pomocí nich se tvoří profesionální vzhled dokumentu a styly s nimi automaticky pracují.

Obr. 4: Nejběžnější řídící znaky

3 Práce se styly

Nadpis	1
Nadpis Obr. Popisel Seznam	<u>N</u> ový <u>U</u> pravit

Styl se edituje, vytváří i maže (v případě uživatelsky vytvořených stylů) kliknutím pravou myší na dotyčný styl (viz Obr. 5). Při vytváření resp. úpravě stylu se otevře okno s množstvím záložek (na Obr. 8 jsou orámovány azurovou (světle modrou)), ty nejdůležitější budou v dalším textu probrány.

Obr. 5: Styly

3.1 Zakázané operace při používání stylů.

8 🗢 🖻	prirucka.odt - OpenOffice.org Writer
<u>S</u> oubor	Ú <u>p</u> ravy <u>Z</u> obrazit V <u>l</u> ožit <u>F</u> ormát <u>T</u> abulka <u>N</u> ástroje <u>O</u> kno Nápo <u>v</u> ěda
*	= 🝺 • 🚔 🖄 🖂 😼 I 🔛 🚇 🚇 I 💖 🕎 I 🔏 🦷 👘 • 🏄 I 🦘 • 🖉 • 🕼 🐨 💇 I 🐼 📾 🔳 🗨 🔍 I 🚱 🛔
- 5	Výchozí 🔻 Times New Roman 🔽 12 🔽 🚓 🚓 🚖 🖹 🔄 🔚 🔄 💷 💷 🔄 🔚 🧏 🖉 - 🖉 - 🗾 -
L	· · · · 1 · · · · X · · · 1 · · · 2 · · · 3 · · · 4 · · · 5 · · · 6 · · · 7 · · · 8 · · · 9 · · · 10 · · · 11 · · · 12 · · · 1
-	Řídící · znaky · se · zobrazují · resp. · skrývají · pomocí · il

Obr. 6: Panely nástrojů

Při řádném používání stylů se nesmí používat ruční formátování textu, tzn. nepoužívat místní menu dostupné po kliknutí pravým tlačítkem myši do upravovaného textu (viz škrtnuté položky na Obr. 7) a nebo používaní panelu nástrojů "formátování (viz škrtnuté ikony na Obr. 6).

Jak správně změnit v nastylovaném odstavci u jednoho nebo více slov např. velikost nebo typ fontu a jeho řez (tučné, kurzíva ...) bude vysvětleno v kapitole 3.3 Znakové styly.

Obr. 7: Místní menu

3.2 Styly odstavce

Styly odstavce jsou nejpoužívanější a asi nejdůležitější ze všech typů stylů dostupných v textovém editoru.

3.2.1 Záložka Organizátor

😣 Styl odstavce: Výcho:	zí	
Osnova a číslování Organizátor Odsazení a p	Tabulátory Iniciá proklad znaků Zarovnání Tok	ly Pozadí Ohraničení textu Písmo Efekty pro písmo Umístění
<u>N</u> ázev	Výchozí	🗌 <u>A</u> utomatická aktualizace
<u>D</u> alší styl	Výchozí	\$
Spojeno s	- žádná -	\$
<u>K</u> ategorie	Styly textu	(A.) T
Obsahuje Západní text:Česky + I	Do bloku	
	<u>OK</u> <u>Z</u> rušit	Nápověda O <u>b</u> novit Standardní

Obr. 8: Záložka Organizátor

informace o stylu. Je zde položka *Název stylu* (na Obr. 8 je orámován červeně), dále styl, který bude použit v následujícím odstavci po "odentrování" (na Obr. 8 je orámován zeleně). Pod položkou *Spojeno s* je uveden hierarchicky

Záložka Organizátor slučuje ty nejdůležitější

nadřazený styl (na Obr. 8 je orámován žlutě) – v případě stylu Výchozí, zákonitě žádný nadřazený styl neexistuje.

Položka *Kategorie* (na Obr. 8 je orámován černě) definuje, pod kterým filtrem stylů je tento styl dostupný (viz Obr. 2).

Textové pole "*Obsahuje*" shrnuje všechny nastavení stylu odlišné od hierarchicky nadřazeného stylu resp. standardního nastavení (na

Obr. 8 je orámován fialově).

Zatržítko "*Automatická aktualizace*" (na Obr. 8 je orámován modře) umožňuje styl aktualizovat změnou úpravy formátování textu dokumentu, tzv. zpětně. Pro úplnou kontrolu nad styly textu je výhodnější mít toto zatržítko vypnuté (nezaškrtnuté).

3.2.2 Záložka Odsazení a proklad znaků

Záložka *Odsazení a proklad znaků* umožňuje nastavit umístnění odstavce vzhledem k okraji definované plochy určené k psaní. Pole *Odsazení* (na Obr. 9 je orámován červeně) definuje umístnění aktuálního odstavce ve vodorovném směru – viz červené šipky. Položka *Zleva* definuje odsazení celého odstavce od levého okraje. Položka *Zprava* definuje odsazení celého odstavce od pravého okraje. Položka *První řádek* definuje umístnění pouze prvního řádku ve vztahu k ostatním řádkům aktuálního odstavce.

😣 Styl odstavce: Výchozí				
Osnova a číslování	Tabulátory	Iniciály	Pozadí	Ohraničení
Organizátor Odsazení a prokl	ad znaků Zarov	nání Tok textu	Písmo Efekty j	pro písmo Umístění
Odsazení ————				
Zleva		0,00cm		
Z <u>p</u> rava		0,00cm		4
P <u>r</u> vní řádek		0,00cm	•	
Automaticky			<u> </u>	
Vzdálenost —				A
<u>N</u> ahoře		0,00cm		T
<u>D</u> ole		0,00cm		
Řádkování —				
Jednoduché 😂 <u>z</u>			*	
Registr				
Akt <u>i</u> vovat				
	<u>O</u> K Z	rušit Nápo	ověda O <u>b</u> n	ovit <u>S</u> tandardní

Obr. 9: Záložka Odsazení a proklad znaků

3.2.3 Záložka Zarovnání

8	Styl odstavce: V	ýchozí							
	Osnova a číslová	ní	Tabuláto	ry	Iniciály	Po	ozadí	Ohra	ničení
0	rganizátor Odsaze	ení a prol	klad znaků	Zarovnání	Tok textu	Písmo	Efekty p	oro písmo	Umístění
	Volby ———					_			
	○ <u>V</u> levo								
	○ V <u>p</u> ravo					_			
	🔘 <u>N</u> a střed					_		_	_
	🖲 <u>D</u> o bloku								
	Poslední řáde	<u>•k</u>	[Vlevo		1			
•	<u> </u>	edno slov	/0						
	Svislé zarovnání te	xtu —							
	Z <u>a</u> rovnání		[Automatic	ky	\$			
			<u>0</u> K	Zruši	t Náp	ověda	Obn	ovit <u>S</u> t	andardní

Obr. 10: Záložka Zarovnání

3.2.4 Záložka Písmo

Obr. 11: Záložka Písmo

Položky *Zleva*, *Zprava* a *První řádek* mohou nabývat jak kladných, tak záporných hodnot.

Pole *Vzdálenost* (na Obr. 9 je orámován modře) definuje umístnění aktuálního odstavce ve svislém směru – viz modré šipky. Položka *Nahoře* definuje odsazení aktuálního odstavce od předcházejícího odstavce. Položka *Dole* definuje odsazení odstavce od následujícího odstavce. Položky *Nahoře* a *Dole* mohou nabývat pouze kladných hodnot.

Pole *Řádkování* (na Obr. 9 je orámován zeleně) definuje rozestup jednotlivých řádků v odstavci. Nejběžněji se používá jednoduché nebo 1,5 násobné řádkování.

Záložka *Zarovnání* umožňuje definovat zarovnání jednotlivých řádků aktuálního bloku vzhledem k okrajům definovaných v záložce *Odsazení a proklad znaků* – viz Obr. 9.

Z možností seskupených v poli *Volby* (na Obr. 10 je orámován červeně) je možné z vybrat si právě jednu.

Nejvyužívanější je možnost jsou položky *Vlevo* nebo *Do bloku*.

Záložka *Písmo* umožňuje měnit font resp. *Písmo* (na Obr. 11 je orámován červeně), dále pak *Styl písma* resp. řez fontu (na Obr. 11 je orámován zeleně) a jeho *Velikost* (na Obr. 11 je orámován modře).

Ve spodní části je rozbalovací seznam s výběrem jazyku (na Obr. 11 je orámován žlutě), čímž se pro konkrétní styl nastaví *Jazyk* potažmo slovník, podle kterého se kontroluje pravopis.

3.2.5 Záložka Tabelátory

Obr. 12: Záložka Tabelátory

3.2.6 Záložka Osnova a číslování

😣 Styl odstavce: Výchozí		
Organizátor Odsazení a proklad Osnova a číslování T	znaků Zarovnání Tok textu abulátory Iniciály	Písmo Efekty pro písmo Umístění Pozadí Ohraničení
Osnova – Úroveň osnov <u>y</u>	Tělo textu	
Číslování Sty <u>l</u> číslování	Žádné	
Číslování řádků ————————————————————————————————————	do číslování řádků shoto odstavce	
Začít čísl <u>e</u> m	1	
	OK <u>Z</u> rušit Nápo	ověda O <u>b</u> novit <u>S</u> tandardní

Obr. 14: Záložka Osnova a číslování

Záložka *Tabelátory* umožňuje definovat v poli *Typ* tabelátoru (na Obr. 12 je orámována červeně) – tj. na kterou stranu bude zarovnáván tabelovaný text.

Pomocí pole *Vyplnit znakem* se definuje vodící znak, který je svázán s tabelátorem (viz řídící znak pole na Obr. 13).

Pomocí pole *Umístnění* je možné definovat jeden nebo více tabelátoru v aktuálním stylu (na Obr. 12 je orámován zeleně).

Množství·.....6·ks¶ Obr. 13: Vodící znak

Záložka *Osnova a číslování* umožňuje si v poli *Číslování* vybrat styl číslování (na Obr. 14 je orámováno červeně). V rozbalovacím seznamu je možné vybrat si z pěti předefinovaných stylů odrážek a ze stejného počtu předdefinovaných stylů číslování (viz Obr. 15).

Zkušební ·text:¶	Zkušební ·text:¶
•→odrážky¶	1. číslování¶
•→odrážka¶	2. číslování¶
•→odrážka¶	3. číslování¶

Obr. 15: Odrážky a číslování

Úprava stylů seznamu bude vysvětlena v kapitole 3.5 věnované stylům seznamu.

3.2.7 Nadpisy – aplikace stylu odstavce

Obr. 16: Patkové a bezpatkové písmo

Staré typografické pravidlo říká, že pro nadpisy je vhodnější bezpatkové písmo, a pro text v odstavcích je vhodnější patkové písmo. Patková písma jsou ukončena "patkami" (na Obr. 16 jsou některé z patek červeně orámovány) a proto umožňují lépe sledovat očima text v

řádce. Rozdíl mezi typově stejným písmem s patkami a bez patek je vidět na Obr. 16.

3.2.7.1 Číslování nadpisů

Číslování v OO.o se nastavuje jinak, než v MS Office. Zatímco, ve Wordu se číslování nadpisů, řeší přes záložku číslování v patřičném stylu, u Writeru je toto řešeno zcela mimo nastavení stylů. Číslování nadpisů je dostupné přes *Menu* \rightarrow *Nástroje* \rightarrow *Číslování osnovy*, viz Obr. 17.

1	Styl odstavce		:	Nadpis 1 Nadpis 2	
3 4 5 6 7 8 9 10 1 - 10	Čís <u>l</u> o Styl zna <u>k</u> u Zobrazit <u>v</u> še Oddělovač <u>P</u> řed Z <u>a</u> Začít od	Žádné Žádné		Nadpis 3 Nadpis 4 Nadpis 5 Nadpis 6 Nadpis 7 Nadpis 8 Nadpis 9 Nadpis 10	
	240100	1		L	

Okno obsahuje dvě záložky *Číslování* a *Umístnění* (na Obr. 17 jsou orámovány fialově). Obě záložky jsou popsány podrobněji v následujících kapitolách 3.2.7.1.1 a 3.2.7.1.2.

Obr. 17: Nadpisy – číslování osnovy – 1

3.2.7.1.1 Nadpisy – záložka Číslování

Podmínkou korektního číslování jsou správně nastavené úrovně stylů nadpisů (na Obr. 14 orámovány modře) a to tak, že stylu Nadpis 1 musí být přiřazena úroveň 1, stylu Nadpis 2 musí být přiřazena úroveň 2, ... až po styl Nadpis 10, kterému musí být přiřazena úroveň 10. Aktuálně nastavenou úroveň lze ve Writeru zjistit tak, že se kurzor postaví na dotyčný styl resp. na nadpis a úroveň stylu se zobrazí na stavovém řádku ve spodní části okna s Writerem (na Obr. 31 orámováno žlutě).

1 2 3	Styl odstavce			1 Nadnis 1
2 3	Nadois 1			IT Naupis I
-	Inadpis i		‡]	1.1 Nadpis 2
	Čís <u>l</u> o	1, 2, 3,	(‡)	1.1.1 Nadpis 3
	Stvl znaku	Symboly pro č	íslován 🚖 🗋	1.1.1.1 Nadpis 4
7	Zobrazit vše		_	1.1.1.1.1 Nadpis 5
	Oddělovač		Ţ	Nadpis 6 Nadpis 7
- 10	Před			Nadpis 8
	Za			Nadpis 9
	Začít od	1		Nadpis 10
	Začí <u>t</u> od	1	¢	Nadpis 10

Obr. 18: Nadpisy – číslování osnovy – 2

Číslování nadpisů se nastavuje tak, že se výběrem čísla (úrovně) v poli *Úroveň* (na Obr. 17 orámováno červeně) přiřadí odpovídající styl nadpisu (na Obr. 18 označena červeně) a úpravou jednotlivých položek v poli *Styl odstavce* (na Obr. 17 orámováno zeleně) se mění výsledný vzhled číslování. Vzhled číslování je možné okamžitě kontrolovat v náhledovém okně (na Obr. 17 orámováno modře).

Během úpravy číslování nadpisů je možné nastavit:

- *Číslo* typ číslování (1, 2, 3, … I, II, III, … A, B, C, … atd) (na Obr. 18 orámováno zeleně)
- *Styl znaku* vzhled znaků v číslování (na Obr. 18 orámován zeleně)
- Zobrazit vše číslo úrovně osnovy → pro úroveň 2 je třeba vybrat 2, pro úroveň 5 je třeba vybrat 5, atd. (na Obr. 18 orámován žlutě)
- Oddělovač před / za je možné nadefinovat znak(y) před resp. za celou sekvenci číslování (na Obr. 18 orámováno fialově) z hlediska následné tvorby obsahu dokumentu je velmi vhodné zapsat do pole Za jednu mezeru
- Začít od používá se v případě, že je třeba číslovat nadpisy od jiného čísla než od 1 (na Obr. 18 orámován azurově).

Aktuální nastavené číslování nadpisů je možné uložit pro další použití pomocí tlačítka *Formát* (na Obr. 18 orámováno černě).

3.2.7.1.2 Nadpisy – záložka Umístnění

Záložka *Umístnění* umožňuje k jednotlivým úrovním nadpisů (na Obr. 19 orámována červeně) nastavit dle aktuálních požadavků polohu tabelátoru mezi číslo nadpisu a text nadpisu (na Obr. 19 orá-

Obr. 19: Nadpisy – číslování osnovy – 3

3.2.8 Seznamy s odrážkami a nebo čísly – aplikace stylu odstavce

Při tvorbě číslovaných seznamů nebo seznamů s odrážkami je vhodné využívat možnosti přednastavených stylů a ty dle potřeby upravit dle konkrétní situace. Writer nabízí možnost zvolit styl začátku seznamu, styl konce seznamu, průběžný styl seznamu a styl pokračování odstavce stylu – viz Obr. 20 a Obr. 21, oba obrázky zobrazují totéž řešení a proto používají i stejnou barevnou symboliku, Obr. 21 v detailu a Obr. 20 ve vztahu k použitým stylům.

Obr. 21: Seznam s odrážkami – aplikace stylů odstavce – 1

3.2.8.1 Chyba při tvorbě seznamů – aplikace stylu odstavce

Obr. 22: Špatné a správné použití seznamu

Na Obr. 22 je ukázka špatného a správného použití odstavcového stylu seznamu.

V levé části musí být pro 2x2 řádky vytvořeny 4 styly (pro každý řádek jeden, protože pomlčka je odsazena pokaždé v jiné vzdálenosti od kraje stránky), které na 99% nebude možné znovu použít v dalším textu.

V pravé části jsou potřebné 2 styly (jsou označeny zelenou resp. modrou tečkou) **a hlavně se dají opa**kovaně použít bez jakékoliv změny v dalším textu.

3.2.9 Odsazení a proklad znaků – aplikace stylu odstavce

Jistě jste se setkali se zadáním např.: "před nadpisem dejte dva entery a za nadpis dejte jeden enter a zleva odsaďte nadpis 3 mezerami". Takové zadání ukazuje na základní neznalost používání stylů.

3.2.9.1 Jak na "entery před / za nadpisem" – aplikace stylu odstavce

Pro tyto účely je třeba upravit styl odstavce konkrétního nadpisu v záložce *Odsazení a proklad znaků* v poli *Vzdálenost* (na Obr. 9 je orámováno modře), kde jsou dvě položky. Položkou *Nahoře* se nastavuje velikost mezery před konkrétním stylem = "před nadpis dej dva entery" a položkou *Dole* se nastavuje velikost mezery za konkrétním stylem = "za nadpis dej jeden enter".

Pozor, ve Writeru se hodnota do položky *Nahoře* resp. *Dole* zadávaná v cm, ale ve Wordu je tato hodnota zadávaná v bodech.

Pro přepočet velikosti fontu, který je udáván v pt (bodech) platí: 1 inch (palec) = 2,54 cm = 72 pt. Pro výše uvedené zadání by u nadpisu 12pt byla hodnota položky *Nahoře* (2 entery) = 0,85 cm (2,54 cm \div 72 pt × 12 pt(velikost nadpisu) × 2(entery)).

3.2.9.2 Jak na "mezery před nadpisem" – aplikace stylu odstavce

•Minimální•mezera •Minimální•mezera

Obr. 23: Proporcionální a neproporcionální font

Nejprve trocha teorie, základní rozdělení písem (fontů) je na proporcionální (na Obr. 23 spodní font) a neproporcionální (na Obr. 23 horní font). Neproporcionální písmo má všechny písmena (vč. mezer) stejně široká, příkladem je text psaný na psacím stroji, ale u proporcionálního písma má každé písmeno, tedy i meze-

ra, jinou šířku úměrnou velikosti znaku. U textů psaných na PC se obvykle používá proporcionální písmo, z důvodu přirozenějšího čtení a z důvodu úspory, co se obsazeného místa na řádku týká.

Aby bylo vyhověno požadavku na "3 mezery" před nadpisem je třeba upravit styl odstavce konkrétního nadpisu v záložce *Odsazení a proklad znaků* v poli *Odsazení* (na Obr. 9 je orámováno červeně), kde je položka *Zleva*. Touto položkou se nastavuje velikost odsazení celého odstavce od kraje stránky. Jak vyplývá z výše uvedené textu, nelze přesně stanovit hodnotu odsazení, jinak než zkušebním tiskem textu a nebo se spokojit s hrubým odhadem a nastavit velikost od oka – u proporcionálního fontu 12 pt může být odsazení na "3 mezery" cca 0,35 cm.

3.3 Znakové styly

Znakové styly se používají pro změnu formátování jednotlivých znaků (písmen) resp. slov(a) v rámci odstavce. Použití je vidět např. v posledním odstavci kap. 3.2.9.2, kde jsou některé slova psaná kurzívou.

Výhodou tohoto řešení je jednoduchá a rychlá změna znakového stylu v případě potřeby. Mějte jednoduchý příklad – 20 stránkový dokument, kde je na každé jednotlivé straně zvýrazněno tučně několik slov, průměrně 5 slov, což činí v celém textu cca 100.

V okamžiku požadavku změnit ve výše uvedeném dokumentu zvýraznění z tučného na kurzívu se jedná v případě použití znakového stylu o celkový čas cca 6 sekund.

V případě, že ve výše uvedeném dokumentu nebyl na zvýraznění aplikován znakový styl, se celkový čas měří v minutách.

3.3.1 Záložka Organizátor

Záložka Organizátor – popis této záložky je uveden v kap. 3.2.1.

3.3.2 Záložka Písmo

Záložka *Písmo* – popis této záložky je uveden v kap. 3.2.4. Zde je možné navolit odlišný styl, příp. barvu fontu, a nebo zvolit odlišný řez (styl) písma tedy místo běžného písma zvolit kurzívu a nebo tučné písmo oproti stylu zbytku odstavce.

3.3.3 Záložka Umístnění

Záložka *Umístnění* umožňuje v poli *Umístnění* měnit běžnou velikost písma v horní a nebo dolní index (na Obr. 24 je orámován červeně).

Obr. 24: Záložka umístnění

3.4 Styly stránky

Styly stránky se nejvíce používají pro nastavení zápatí a záhlaví a pro nastavení velikosti okrajů. Jejich nejběžnější použití je nastavení jiného vzhledu titulní a dalších stran dokumentu – např. zrušení číslování první jedné nebo více stránek.

3.4.1 Záložka Stránka

	Styl stránky	: První stránka	
(Organizátor Str	ánka Pozadí Záhlaví Z	ápatí Ohraničení Sloupce Poznámka pod čarou
	Formát papíru <u>F</u> ormát Šíř <u>k</u> a <u>V</u> ýška Orientace	A4 21,00cm ↓ 29,70cm ↓ ● Na výšku	
		🔘 Na šířk <u>u</u>	Zásobník papíru [Z nastavení tiskárny] 🛟
	Okraje ———		Nastavení rozvržení
			· •
	V <u>l</u> evo	2,00cm 🗘	Rozvržení stránek Pravé i levé 😂
	V <u>l</u> evo Vpr <u>a</u> vo	2,00cm ‡	Rozvržení stránek Pravé i levé 🛟
	V <u>l</u> evo Vpr <u>a</u> vo Na <u>h</u> oře	2,00cm ¢ 2,00cm ¢ 2,00cm ¢	Rozvržení stránek Pravé i levé \$ Formát číslování 1, 2, 3, \$ Registr \$
	V <u>l</u> evo Vpr <u>a</u> vo Na <u>h</u> oře <u>D</u> olní	2,00cm 2,0	Rozvržení stránek Pravé i levé C Formát číslování 1, 2, 3, C Registr Referenční styl rejstříku C

Obr. 25: Záložka Stránka

Záložka *Stránka* umožňuje nastavit vzhled stránky. Pole *Formát papíru* (na Obr. 25 je orámováno červeně) umožňuje definovat velikost stránky papíru a jeho orientace. Pole *Okraje* (na Obr. 25 je orámováno modře) umožňuje definovat okraje – zmenšit – velikost stránky papíru a tím určit velikost plochy určené pro text dokumentu.

Pozor, je třeba si uvědomit, že ve Writeru je případné záhlaví resp. zápatí **uvnitř** plochy určené pro text dokumentu, tedy že tuto plochu o nastavení záhlaví resp. zápatí zmenšuje. Toto je významná odlišnost oproti Wordu, kde je záhlaví resp. zápatí **mimo** plochu určenou pro

text dokumentu, která se v závislosti na nastavení záhlaví resp. zápatí nijak nemění. Pole *Nastavení rozvržení* (na Obr. 25 je orámováno zeleně) umožňuje určit, zda-li se nastavení bude týkat jen pravé nebo jen levé stránky, resp. obou stránek (pravé i levé) dále pak formát číslování.

3.4.2 Záložka Zápatí / Záhlaví

V této kapitole je popisována záložka *Zápatí*, ale popis záložky *Zápatí* lze použít beze změn i pro záložku *Záhlaví*.

Záložka *Zápatí* umožňuje nastavit v poli *Zápatí* vzhled zápatí (na Obr. 26 je orámováno červeně). Celá záložka se aktivuje resp. deaktivuje zatržítko *Zápatí zapnuto*.

Obr. 26: Záložka Zápatí

3.4.3 Záložka Poznámka pod čarou

😣 Styl stránky: Výchozí	
Organizátor Stránka Pozadí Záhlaví Zápatí Ohr	aničení Sloupce Poznámka pod čarou
Oblast poznámek pod čarou –	
 <u>M</u>aximální výška zápatí 	2,00cm 🗘
<u>V</u> zdálenost k textu	0,10cm 🗘
Oddělovací čára —	
<u>U</u> místění	Vlevo 😂
<u>T</u> loušťka	0,50 pt 😫
<u>D</u> élka	25%
Vzdálenost <u>k</u> obsahu zápatí	0,10cm 🗘
	<u>QK</u> <u>Z</u> rušit Nápověda O <u>b</u> novit

Obr. 27: Záložka Poznámka pod čarou

Záložka *Poznámka pod čarou* umožňuje nastavit v poli *Oblast poznámek pod čarou* velikost vyhrazené plochy pro poznámky pod čarou (na Obr. 27 je orámováno červeně). V poli *Oddělovací čára* je možné definovat velikost, umístnění a formát oddělovací čáry (na Obr. 27 je orámováno modře).

3.4.4 Číslování stránek – aplikace stylu stránky

Obr. 28: Menu; číslo stránky

Pro úspěšné nastavení číslování stránek je nutné mít v aktuálním stylu stránky aktivováno zápatí resp. záhlaví (záleží na tom, kde budou čísla stránek umístěny) viz Obr. 27.

Dále je třeba do prázdného zápatí pomocí *Menu* \rightarrow *Vložit* \rightarrow *Pole* \rightarrow *Číslo stránky* vložit číslo stránky (na Obr. 28 je položka menu žlutě vyznačena).

Poslední fází je upravit odstavcový styl zápatí a zarovnat číslo stránky na střed (na Obr. 10 je orámován červeně).

V případě, že je číslování potřeba ze zápatí resp. záhlaví odstranit, provede se to prostým smazáním pole s číslem stránky, ale záhlaví resp. zápatí zůstane, byť prázdné zachováno. Naopak deaktivací zatržítka *Zápatí zapnuto* (na *Obr. 26* v červeném orámování vlevo nahoře) se záhlaví resp. zápatí úplně odstraní.

3.4.5 Změna stylu stránky – aplikace stylu stránky

nOffice	org Write	er		
V <u>l</u> ožit	<u>F</u> ormát	<u>T</u> abulka	<u>N</u> ástroje	<u>c</u>
<u>R</u> učr	ní zalomer	ιí		
<u>P</u> ole				
<u>Spec</u>	iální syml	ool		
<u>F</u> orn	nátovací z	načka		

Obr. 29: Menu; ruční zalo-

mení

Pro úspěšnou změnu stylu stránky je třeba mít mimo stylu stránky *Výchozí* i založen minimálně ještě alespoň jeden další styl stránky – v tomto případě styl *První stránka*.

Další postup je následující; na stránce, kde je třeba změnit styl stránky se umístí kurzor a pomocí Menu $\rightarrow Vložit \rightarrow Pole \rightarrow Ruční zalomení (viz Obr. 29) se otevře dialogové okno Vložit zalomení. – viz Obr. 30.V poli$ *Typ*(na Obr. 30 je orámováno červeně) je třeba vybrat možnost*Zalomení stránky*a dále pak v poli*Styl*vy-

brat styl První stránka (na Obr. 30 je orámováno modře) a potvrdit tlačítkem OK.

Styl stránky, na které je umístěný kurzor (viz modrá šipka na Obr. 31) je viditelný ve stavovém řádku okna s Writerem (na Obr. 31 je červeně orámovaný). Ve Writeru je změna stylu stránky signalizovaná modrou čárou na začátku stránky (na Obr. 31 je zeleně orámovaná), kdežto ve Wordu je konec oddílu značen dvojitou tečkovanou čarou s textem *Konec oddílu* (na Obr. 32 je orámována červeně).

Obr. 30: Menu, vložit zalomení

Obr. 31: Změna stylu stránky

Obr. 32: Konec oddílu v dokumentu Word 2003

Jak již bylo dříve řečeno Word nemá styly stránek, změna vzhledu stránky se aplikuje přes Menu \rightarrow Vložit \rightarrow Konec... Otevře se dialogové okno s polem *Typy konců oddílu* (na Obr. 33 orámováno červeně), kde je možné si vybrat z možností kam na stránku vložit konec oddílu. Nejobvyklejší možnost je *Na další stránce*.

Obr. 33: Konec oddílu

3.5 Styly seznamů

Styly seznamů se používají pro vytváření odrážkových a nebo číslovaných seznamů, a to buď samostatně a nebo jako součást odstavcového stylu – viz kap. 3.2.6 (v tom případě předává styl seznamu stylu odstavce své nastavení – viz kap. 3.5.4).

3.5.1 Záložka Odrážky

Záložka *Odrážky* umožňuje vybrat z přednastavených možností odrážku pro styl seznamu – viz Obr. 34. V případě, že si uživatel nevybere je možné vybrat si v záložce *Obrázek* (viz kap. *3.5.3*), příp. v záložce *Volby* (kap. 3.5.5) si vybrat v nabídce fontů jakýkoliv dostupný znak.

Obr. 34: Záložka Odrážky

3.5.2 Záložka Styl číslování

Obr. 35: Záložka Styl číslování

3.5.3 Záložka Obrázek

Záložka *Styl číslování* umožňuje vybrat z přednastavených možností odrážku pro číslování seznamu – viz Obr. 35.

Záložka *Obrázek* umožňuje vybrat z přednastavených možností odrážku pro styl seznamu – viz Obr. 36.

Obr. 36: Záložka Obrázek

3.5.4 Záložka Umístnění

😣 Styl číslová	ní: Seznam 1		
Organizátor Oo	rážky Styl číslování Osnova Obrázek Umístění Volby		
Umístění a roz	zteče		
U <u>r</u> oveň 1 2 3	Z <u>a</u> číslováním <u>v</u>	Tabulátor 🛟	
4 5 6	Zarov <u>n</u> ání číslování	Vlevo 😂	
7	Zarovna <u>t</u> k	0,40cm	
8 9	Odsaz <u>e</u> ní	0,80cm 🕻	
10 1 - 10	•	Vý <u>c</u> hozí	
	<u>QK</u> <u>Z</u> rušit	Nápověda	0 <u>b</u> novit

Obr. 37: Záložka Umístnění

Záložka *Umístnění* umožňuje nastavit zarovnání stylu seznamu. Pole *Úroveň* (na Obr. 37 je orámováno fialově) definuje, jaké hodnoty ta která úroveň nastavené hodnoty.

Položka *Za číslováním* (na Obr. 37 je orámováno červeně) definuje způsob odsazení a v případě tabelátoru i velikost odsazení.

Položka *Zarovnání číslování* definuje horizontální zarovnání seznamu (na Obr. 37 je orámováno zeleně).

Položka *Zarovnat k* definuje předsazení prvního řádku oproti ostatním řádkům seznamu (na Obr. 37 je orámováno modře).

Položka *Odsazení* definuje odsazení druhého a no žlutě).

dalších řádků seznamu (na Obr. 37 je orámováno žlutě).

3.5.5 Záložka Volby

Obr. 38: Záložka Volby

4 Práce s generovanými poli

Každé generované pole (obsah, seznam obrázků, rejstřík, seznam tabulek, seznam použité literatury...) je velká pomoc v každém delším textu. Představa, že se po každém přidání nebo smazání nějakého toho odstavce textu, ručně opravuje obsah nebo jiné seznamy, je šílená.

Aby bylo možné tyto **pole použít,** je třeba **splnit** jisté **předpoklady** pro jejich použití, např. pro generování obsahu je nutné používat odstavcové styly nadpisů, pro generování seznamu obrázků je třeba používat pro popisky obrázků odstavcový styl popisku, pro generování rejstříku je třeba nejdříve definovat položky rejstříku atd.

4.1 Obsah

4.1.1 Vytvoření obsahu

Pole obsah je dostupné přes *Menu* \rightarrow *Vložit* \rightarrow *Rejstříky a tabulky* \rightarrow *Rejstříky a tabulky...* kde se otevře dialogové okno s několika záložkami. Pro tvorbu jednoduchého obsahu, stejného jako je na začátku této příručky, je důležitá záložka *Rejstřík/tabulka* a dále je pak v poli *Typ* nutné vybrat z rozevíracího seznamu položku *Obsah*.

😣 Vložit rejstřík/tabulku	
Rejstřík/tabulka Položky Styly Sloupce Pozadí	
Druh a titul	1
Na <u>d</u> pis Obsah	
Iyp Obsah 😂	
🧭 Zamknuto proti ručním změnám	
Vytvořit rejstřík/tabulku	7
pro Celý dokument 🔅 Vyhodnotit až do úrovi 10 🕻	
Vytvořit z	=
✓ Osnova	
🗆 Další st <u>y</u> ly	
<mark>⊠ </mark> Značky rejstříku	
QK Zrušit Nápověda O <u>b</u> novit <mark>Náh</mark>	led

Obr. 39: Vytváření pole obsahu

Záložka *Volby* umožňuje definovat vzhled položek seznamu – viz Obr. 38.

Pole *Druh a titul* (na Obr. 39 je orámováno červeně) umožňuje v položce *Nadpis* zvolit název vygenerovaného pole. V položce *Typ* se z rozevíracího seznamu vybírá typ pole, které má být vygenerováno.

Zatržítko Zamknuto proti ručním změnám je doporučeno nechávat vždy zaškrtnuté, protože v této pozici neumožňuje žádnou ruční editaci generovaného pole, protože takto ručně upravené pole existuje pouze do dalšího generování pole, při kterém budou veškeré ruční změny v poli odstraněny.

V poli *Vytvořit rejstřík/tabulku* se volí pro jakou část dokumentu a do jaké úrovně (např. do

jaké úrovně nadpisů se tvoří obsah) se vybrané pole vygeneruje (na Obr. 39 je orámováno modře). V pravém spodním rohu dialogového okna je zatržítko *Náhled*, pokud bude zapnuté (zaškrtnuté),

zvětší se dialogové okno o náhled budoucího obsahu.

4.1.2 Editace obsahu

Jakékoliv úpravy generovaného pole se dělají přes kontextové menu – viz Obr. 40.

Vygenerované pole je zde možné aktualizovat, upravit (znovuotevřít dialogové okno – viz Obr. 39) a nebo i smazat.

Obr. 40: Editace vygenerovaného pole

4.2 Křížový odkaz

Poněkud zvláštní typ generovaných polí jsou *křížové odkazy* (na Obr. 4 je orámován modře). Tyto pole umožňují udržet si pořádek na odkazované objekty (např. na nadpisy, obrázky, tabulky atd.).

Křížové odkazy jsou dostupné přes $Menu \rightarrow Vložit \rightarrow Křížový$ odkaz – viz Obr. 41. Následně se otevře dialogové okno Pole na záložce Křížový odkaz – viz Obr. 42.

Pole *Typ* umožňuje definovat cíl odkazu, tedy o jaký odkaz jde (na Obr. 42 je orámováno červeně).

Pole *Výběr* nabízí dostupné položky odkazu "odkud" (na Obr. 42 je orámováno modře), který byl vybrán v předchozím kroku.

Pole *Vložit odkaz na* umožňuje definovat jaké textové informace z odkazovaných objektů budou vloženy do cílového místa (na Obr. 42 je orámováno zeleně).

Obr. 41: Menu, křížový odkaz

8 Pole		
Dokument Křížové odkazy Fu	nkce Informace o dokumentu	Proměnné Databáze
Iyp Nastavit odkaz Vložit referenci Záhlaví Číslované odstavce Obr. Záložky	<u>vý</u> běr <u>Obr. 1</u> Obr. 11 Obr. 12 Obr. 13 Obr. 14 Obr. 15	
	Obr. 16	Ţ
	Vložit odkaz <u>n</u> a	Náz <u>e</u> v
	Stránka	Obr. 1
	Apitola Odkaz Výše/Níže Jako styl stránky Kategorie a číslo Text popisku Číslování	Hodnota
		Vložit Zavřít Nápověda

Obr. 42: Křížové odkazy

4.3 Seznam použité literatury

Generování seznamu použité literatury resp. seznam citací je možné pouze v OO.o (podobná funkce není dostupná v MS Office až do verze 2003 a u dalších verzí to není známo). Toto generované pole najde uplatnění hlavně u delších textů (např. absolventská, bakalářská nebo diplomová práce), nicméně jeho použití je možné i v krátkých textech (např. seminární práce).

Pro použití tohoto generovaného pole je potřeba mít založenou databázi seznamu použité literatury, která je přístupná pro všechny texty následně tvořené dokumenty v OO.o , viz kapitola 4.3.1.

V druhém kroku je možné se na databázi seznamu použité literatury odkazovat, tedy do právě vytvářeného dokumentu vkládat odkazy na již uvedenou databázi (na Obr. 43 orámovány modře), viz kapitola 4.3.2.

😣 🖻 💷 seznam literatury.odt - OpenOffice.org Writer
<u>S</u> oubor Ú <u>p</u> ravy <u>Z</u> obrazit V <u>l</u> ožit <u>F</u> ormát <u>T</u> abulka <u>N</u> ástroje <u>O</u> kno Nápo <u>v</u> ěda ×
👬 📲 : 🗟 · 🔛 🖄 🖂 🗾 🔝 😩 🎱 🏁 🐯 🔏 🦷 in 🔹 🍰 🥎
Výchozí 🔻 Nimbus Roman No9 L 🔻 12 💌 🗛 🔺 📄
L X · · · 1 · · · 2 · · · 3 · · · 4 · · · 5 · · · 6 · · · 7 · · · 8 · · · 9 · · · 10 · · · 11 · · · 12 · · · 13 · · · 14 · · · 15 · · · 16 · · · 1 X · ·
Uslyšel-za-sebou-tiché-kroky. To-nevěštilo-nic-dobrého. Kdo-by-ho-mohl-sledovat-tak-pozdě-v noci, v tomhle-zapomenutém-koutě-městal [1]], právě-teď, když-se-mu-tak-zadařilo-a prchal-s prachama. Je-to-další-ničema, který-měl-stejný-nápad-a teď-ho-sleduje-a čeká-na-svou-šanci, aby-mu-vzal-plody jeho-práce? Nebo-to-byly-kroky-jednoho-z mnoha-policistů-ve-městě, který-ho-sleduje, aby-ho drapnul-a nasadil-mu-želízka? Nervózně-se-rozhlédl. Náhle-uviděl-uličku. Jako-blesk-se-vrhnul doleva-a zmizel-mezi-dvěma-skladišti [2]) Iále m-přitom-zakopl-o-popelnici, která-ležela-na chodníku. Nervózně-se-snažil-našmátrat-cestu-tmou-černou-jako-inkoust. Náhle-ztuhl. Byla-to-slepá ulička. Musí-se-vrátit, odkud-přišel. Kroky-byly-stále-hlasitější. Už-viděl-tmavou-siluetu-muže přicházejícího-zpoza-rohu [3] ak-to-je-konec, pomyslel-si. Tjsknul-se-ke-zdi-a snažil-se-s ní splynout. Bylo-všechno-to-planování-a-energie-vynaložen a-na-nic? Strach, studený-a lepkavý-jako pot, prostupoval-jeho-šaty. Náhle, se-sotva-slyšitelným-vrznutím, pootevřel-noční-vánek-dveře-vedle něho. Je-to-útočiště, za-které-se-modlil? Pomalu-se-sunul-ke-dveřím. Víc-a víc-se-snažil-vtlačit-do zdi,-do-tmy, pryč-od-nepřítele. Poskytnou-mu-tyto-dveře-úkryt?]
Seznam·použité·literatury¶
1.·SLEZÁKOVÁ,·L.·at·al· <i>Ošetřovatelství·pro·zdravotnické·asistenty·I·-·Interna</i> .·1.vyd.·Praha·7: Grada·Publishing,·a.s.,·2007.·188·s.·ISBN·978-80-247-1775-3¶
2006.·264·s.·ISBN·80-247-1399-3¶
3.·JUŘENÍKOVÁ,·P.,·HŮSKOVÁ,·J.,·PETROVÁ,·V.· <i>Vnitřní·lékařství,·gynekologie,·porodnictví,</i> <i>urologie.</i> ·2.vyd.·Uherské·Hradiště:·Print,·1999.·226·s.·ISBN·¶
Strana 1 / 1 Výchozí Česky INSRT STD 1 1 1 1 0 1 0 1 0 1 0 1 0 1 0 1 0 1 0

Obr. 43: Seznam použité literatury – příklad

V posledním kroku je třeba vygenerovat pole seznamu použité literatury pro právě vytvářený dokument (na Obr. 43 orámovány červeně)a jeho vzhled upravit pomocí editačních funkcí tohoto generovaného pole – viz kapitola 4.3.3.

4.3.1 Databáze seznamu použité literatury

Jak je již bylo uvedeno databáze seznamu použité literatury není tvořena v rámci dokumentu, ale je tvořena jako součást kancelářského balíku OO.o, tedy práce na této databázi není jednorázová, ale uživatel OO.o ji může používat (doplňovat a případně i upravovat během celé doby studia resp. doby, kdy používá OO.o).

Databáze seznamu použité literatury je dostupná přes $Menu \rightarrow Nástroje \rightarrow Seznam použité literatury – viz Obr. 44. Následně se otevře dialogové okno Seznam použité literatury.$

V horní části je vlastní seznam – co řádek to jeden záznam (kniha, článek, webová adresa atd.) seznamu (na Obr. 45 je orámován červeně) a ve spodní části jsou všechny dostupné položky umožňující mít o záznamu dostupné maximální možné množství informací (na Obr. 45 je orámován modře).

Obr. 44: Menu;	Seznam	použité
literatury		

Sou	or Upravy	zobrazit	iteratury Vložit Nást	role Okno	Nápověda										
ab	Ikabiblio	: Hled	at klíčové slo	ale State	₹ • ₹	्रम् [®] Uspořádání	sloupců Zdroj d	at							
-	Identifier	Type	Address	Annote	Author	Booktitle	Chapter	Edition	Editor	Hawpublish	Instituto	Journal	Month	Note	Number
D	NANDA	1	Praha		MARECKOV		1								
-	MMtren	16				MultiMediaSo									
-	OŠ 1Č	1	Uherské Hra		JUŘENÍKOV	1	2	2.							
	INT OS I	1	Praha 5	4	ŠAFRÁNKO		1	1.							
-	OŠ ZA I	1	Praha 7		SLEZÁKOV/		1	1.			-				
àzı	amll∣z	Král	5 tký název (NAN Autor(ři) (MAR	IDA REČKOVÁ. J.	-			Typ	ovatelské di	agnózy v NANDA	doménách	Rok	2006		
azr	am 11 i z	Krát	5 – F tký název (NAN Autor(ři) (MAR	IDA REČKOVÁ, J.			Ţ	Typ [Titul Oseti	ovatelské di	agnózy v NANDA	doménách	Rok	2006		
Z	am 11 z	Krát L	5 - tký název (NAN Autor(ří) (MAR Aydavatel Grad	IDA REČKOVÁ, J. da Avicenum			T ∆dr	Typ [Titul Ošeti resa Praha	ovatelské di	agnózy v NANDA	doménách	Rok <u>I</u> SBN	2006	99-3	
20	am ll ∣z	Král <u>V</u>	5 tký název (NAN Autor(ři) (MAR Aydavatel Grad Kapitola	IDA REČKOVÁ, J. da Avicenum			T <u>A</u> dr St	Typ Titul Ošeti resa Praha tran 264	ovatelské di	agnózy v NANDA	. doménách	<u>R</u> ok <u>I</u> SBN	2006 80-247-13	99-3	
21	am II ∣z	Krát L	5 - NAN Autor(fi) (MAR Aydavatel Grad Kagitola Re <u>d</u> aktor	IDA REČKOVÁ, J. da Avicenum			T Adr St	Typ Titul Oseti resa Praha tran 264 dice 1.	ovatelské di	agnózy v NANDA	. doménách	Rok <u>I</u> SBN	2006 80-247-13	99-3	
20	am IL z	Král <u>V</u> <u>N</u> á:	5 ALL STATES STA	IDA IDA REČKOVÁ, J. da Avicenum			T Adr St Ev Sva	Typ Fitul Ošetř resa Praha tran 264 dice 1. azek	ovatelské di	agnózy v NANDA	. doménách Dr	Rok ISBN	2006 80-247-13	99-3	
20	am IL Z	Krát L <u>N</u> ố: OI	5 Autor(fi) MAR Autor(fi) MAR Aydavatel Grad Kagitola Redaktor zev knihy rganizace	IDA REČKOVÁ, J. da Avicenum			T Adr St Ec Sva Instit	Typ Typ Tesa Praha tran 264 dice 1. azek	ovatelské di	c) agnózy v NANDA	. doménách Dr	Rok jsBN u <u>h</u> publikace <u>U</u> niverzita	2006 80-247-13	99-3	
21	am IL IZ	Krát V Nář Ou T)	5 in Autor(ři) MAR Aydavatel Grad Kagitola Redaktor Irganizace ap zprávy	IDA REČKOVÁ, J. da Avicenum			Adr St Sva Instit	Typ Oset/ resa Praha tran 264 dice 1. szek	ovatelské di	agnózy v NANDA	. doménách Dr	Rok <u>I</u> SBN u <u>h</u> publikace <u>U</u> niverzita	2006 80-247-13	99-3	
21	am IL 12	Krát <u>V</u> Ná: Oi Ty	5 Autor(fi) MAR Autor(fi) MAR Cydavatel Grad Kagitola Redaktor zev knihy rganizace cp zprávy	IDA REČKOVÁ, J. da Avicenum			م م عن عنه اnstit ش د	Typ Titul Ošet/ Tran 264 dice 1. azek tuce ésic	ovatelské di	agnózy v NANDA	. doménách Dr	Rok ISBN u <u>h</u> publikace Univerzita Série	2006 80-247-13	99-3	
20	am IL Z	Krát <u>V</u> Né: OI T)	5	IDA IDA REČKOVÁ, J. Ja Avicenum			T Adr St Sva Sva Instit M Sva Sva Sva Sva Sva Sva Sva Sva Sva Sva	Typ Oset/ resa Praha tran 264 dice 1. azek oset sisto oset tisto oset tisto oset tisto oset tisto oset	ovatelské di	Annormality	. doménách Dr	Rok ISBN U <u>h</u> publikace Univerzita Série URL	2006 80-247-13	99-3	
	am IL Z	Krát L <u>N</u> á: Ou T) Vol	5 in Autor(fi) MAR Aydavatel Grad Kagitola Redaktor zev knihy ganizace p zprávy Časopis Angtace né pole 1	IDA REČKOVÁ, J. da Avicenum			T Adr St Ex Sva Instit M C Pognár Volné po	Typ	ovatelské di	agnózy v NANDA	. doménách Dr	Rok ISBN u <u>h</u> publikace Univerzita Série URL Volné pole 3	2006 80-247-13	99-3	
521	am IL Z	Krát V Ná: Ou Ty Vol	5	IDA REČKOVÁ, J. Ja Avicenum			T Adr St Sva Sva Instit M Poznár Volné po Volné po	Typ [ity] Oset/ resa Praha tran 264 dice 1. azek [tuce] its]o [its]o [ovatelské di	NANDA	. doménách Dr	Rok ISBN u <u>h</u> publikace Univerzita Série URL Volné pole <u>3</u>	2006 80-247-13	99-3	

Obr. 45: Databáze seznamu použité literatury

Název pole *Krátký název* je třeba vyplnit bezpodmínečně (na Obr. 45 je orámováno azurově), protože podle tohoto pole se následně vkládají jednotlivé položky seznamu použité literatury do textu. Velmi důležité je také pole *Typ*, (na Obr. 45 je orámováno zeleně), která definuje o jaký typ záznamu se jedná (kniha, článek, webová adresa atd.). Mít správně určený typ je důležité až v posledním kroku, kdy se generuje seznam použité literatury a pro každý typ záznamu může být vygenerovaná položka trochu jinak definovaná (např. jinak vypadá v seznamu použité literatury odkaz na knihu a jinak na webovou stránku).

4.3.2 Položky v seznamu použité literatury

Obr. 46: Menu, Položka v seznamu použité literatury

Vložit položku seznamu použité literatury je možné přes *Menu* \rightarrow *Vložit* \rightarrow *Rejstříky a tabulky* \rightarrow *Položka v seznamu použité literatury* - viz Obr. 46.

Následně se otevře dialogové okno *Vložit položku použité literatury* – viz Obr. 47. V tomto dialogovém okně je třeba zvolit kde je zdrojový seznam, zde to je seznam literatury (na Obr. 47 je orámován červeně).

V rozevíracím seznamu (na Obr. 47 je orámován zeleně) je pak seznam všech dostupných záznamů ze seznamu literatury setříděných dle položky *Krátký název* (jedná se o tu položku záznamu která je na Obr. 45 orámováno azurově). A aby nemohlo dojít k chybě při vkládání , jsou nad tímto rozevíracím polem ještě základní informace o vybrané položce (na Obr. 47 jsou orámovány modře).

V první fázi se jednotlivé záznamy seznamu literatury vkládají dle svých krátkých názvů, v případě uvedeném na Obr. 47 by to bylo [NAN-DA]. To se upraví dle požadavku autora až v závěru, při generování seznamu použité literatury.

Obr. 47: Vložit položku použité literatury

4.3.3 Generovaný seznam použité literatury

Pole seznam použité literatury je dostupné přes $Menu \rightarrow Vložit \rightarrow Rejstříky a tabulky \rightarrow Rejstříky a tabulky... kde se otevře dialogové okno s několika záložkami. Pro tvorbu jednoduchého seznamu po$ užité literatury, je důležitá záložka*Rejstřík/tabulka*a dále je pak v poli*Typ*nutné vybrat z rozevíracího seznamu položku*Seznam použité literatury*– viz Obr. 48.

😣 Vložit rejstřík/tabulku
Rejstřík/tabulka Položky Styly Sloupce Pozadí
Druh a titul
Na <u>d</u> pis Seznam použité literatury
Typ Seznam použité literatury 🛟
Formátování položek
👿 <u>O</u> číslovat položky
Závorky
Řadit
Jazyk Česky 🛟 Dru <u>h</u> klíče Alfanumerický 🛟
QK Zrušit Nápověda O <u>b</u> novit Náhled

Obr. 48: Vygenerování seznamu použité literatury

V poli *Nadpis* je možné definovat nadpis, který bude automaticky vložen nad samotným seznamem použité literatury (na Obr. 43 je to první řádek červeně orámované oblasti), (na Obr. 48 je orámováno červeně).

Pole *Typ* definuje druh generovaného pole (na Obr. 48 je orámováno modře).

Zatržítko Zamknuto proti ručním změnám je doporučeno nechávat zaškrtnuté, protože v této pozici neumožňuje žádnou ruční editaci generovaného pole, protože takto ručně upravené pole existuje pouze do dalšího generování pole, při kterém budou veškeré ruční změny v poli odstraněny (na Obr. 48 je orámováno zeleně).

Zatržítko *Očíslovat položky* umožňuje změnit v odkazech na jednotlivé položky literatury krátký název na číslo (na Obr. 45 je orámováno azurově). V poli Závorky je možné vybrat v jakém typu závorek bude umístěn odkaz na položku literatury (na Obr. 48 je orámováno fialově).

Výsledek, tedy vygenerované, ještě formátováním neupravené pole se seznamem použité literatury je vidět na Obr. 49. Jeho vzhled je možné porovnat s již zformátovaným polem seznamu použité literatury na Obr. 43.

Obr. 49: Seznam použité literatury – pole před formátováním

Další, pro výsledný vzhled vygenerovaného pole se seznamem použité literatury, velice důležitou záložkou je záložka *Položky*, ale její editace se doporučuje až po vygenerování prvotního, ještě neupraveného pole se seznamem použité literatury, protože pochopení její funkce je jednodušší v přípa-

dě, že je ihned vidět jak se průběžné úpravy projeví na aktualizovaném poli.

Editace vygenerovaného pole se seznamem použité literatury je stejná jako u každého jiného generovaného pole – viz Obr. 40.

8 Vložit rejstřík/ta	abulku
Rejstřík/tabulka Po	ožky Styly Sloupce Pozadí
<u>Т</u> ур	Struktura ————
Článek	<u>S</u> truktura 🔶 Kr∶Au, Ná, Ro 🔶 ⊻še
Příručky Výnosy porady	Adresa \$ Vložit Odstranit Tabulátor
Výtah z knihy Výtah z knihy s r Výnosy porady Časopis	Styl znaku <Żádný> 🛟 Upr <u>a</u> vit
Diplomová práce Různé Disertace Výnosy porady Vědecká zpráva	Řadit podle
Neuverejneno e-mail WWW dokumenI∽ Volné pole 1	<u>1</u> <Žádný> ↓
Volné pole 2 Volné pole 3	2 <zadný> 10 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20</zadný>
	Obnovit

Obr. 50: Záložka Položky

seznamu použité literatury (např. informace o webové stránce v seznamu použité literatury se liší od informací o knize v témže seznamu). Detailní popis jak nastavit požadované informace o záznamu typu kniha bude popsán v kapitole 4.3.3.1.

Obr. 51: Pole struktura

Záložka *Položky* umožňuje definovat pro každý *Typ* záznamu shromažďovaný v seznamu použité literatury formátování. Pole *Typ* na této záložce (na Obr. 50 je orámováno červeně) je shodné s položkou *Typ*, již dříve zmíněnou při popisu databázového souboru se seznamem použité literatury (na Obr. 45 je orámováno zeleně).

Pole *Typ* je v podstatě seznamem dostupných typů záznamů a pole *Struktura* (na Obr. 50 je orámováno modře) umožňuje detailně nastavit zobrazené informace o těchto záznamech a jejich formátování – jednotlivých typů položek

Pole *Struktura* je v dialogovém oknu popsána jako řetězec položek ze záznamu ze Seznamu použité literatury. Zelené body označují jednotlivé položky (dynamické položky načítající se z databáze Seznamu použité literatury), modré body označují uživatelsky definované položky (s pevně daným obsahem) mezi jednotlivými položkami ze záznamu ze Seznamu použité literatury.

Fialově orámované šipky umožňují po-

souvat se v rámci řetězce položek a zobrazovat právě editovanou část.

Červeně orámované pole nabízí ještě dostupné (v řetězci nepoužité) položky ze záznamu ze Seznamu použité literatury, které je možné do řetězce dosadit resp. odstranit pomocí tlačítek v azurově orámovaném poli a případně zformátovat pomocí tlačítek ve žlutě orámovaném poli – viz Obr. 51.

4.3.3.1 Příklad úpravy struktury řetězce položky typu "Kniha"

Citační norma požaduje pro odkaz na knihu následující vzhled:

<číslo odkazu> <tečka> <mezera> <PŘÍJMENÍ AUTORA > <čárka> <iniciála jména autora> <tečka> <mezera> <*celý název knihy*> <tečka> <mezera> <číslo vydání> <mezera> <adresa (město) vydavatele knihy> <dvojtečka> <mezera> <název vydavatele knihy> <čárka> <mezera> <rok vydání> <tečka> <mezera> <počet stran> <mezera> <ISBN kód>

Pro vysvětlení postupu je nutné předpokládat, že existuje databáze použité literatury s alespoň jedním záznamem *typu* "Kniha" – viz Obr. 45, dále pak, že existuje dokument s vloženými odkazy a na jeho konci je pole s prvotně vygenerovaným seznamem použité literatury – viz Obr. 49, že toto pole je upravováno – viz Obr. 40 pomocí příslušného dialogového okna s aktivovanou záložkou

Položky – viz Obr. 50.

V první fázi úprav je třeba správně zvolit upravovaný typ záznamu (na Obr. 50 je orámováno červeně) – v tomto příkladu *typ* "Kniha". Tím se automaticky nastaví odpovídající struktura řetězce položek (na Obr. 50 je orámováno modře) resp. viz Obr. 51. Struktura řetězce je ale ve tvaru <číslo odkazu> <dvojtečka> <mezera> <autor> <čárka> <mezera> <rok vydání>.

Je třeba dodat, že pole <autor> je již jakožto položka *autor* v záznamu ze Seznamu použité literatury zapsáno ve tvaru <PŘÍJMENÍ AUTORA > <čárka> <iniciála jména autora>.

Chybějící položky do řetězce se doplní tak, že kurzor umístí se za stávající položku (na Obr. 51 označeno zelenou tečkou), tedy na položku (na Obr. 51 označeno modrou tečkou) a ze seznamu dostupných (ještě nepoužitých) položek (na Obr. 51 červeně orámovaného) se vybera ta správná. Ta se do řetězce položek vloží pomocí tlačítka *Vložit* (na Obr. 51 azurově orámovaného). Aby jednotlivé položky nebyly na sebe nalepené, je třeba mezi ně vložit potřebné mezery, čárky, tečky a nebo slova. Jak pak takový řetězec položek vypadá celý je vidět na Obr. 52 Jelikož prostor pro zobrazování řetězce položek je relativně malý, je celý řetězec na Obr. 52 rozložen do tří "podobrázků" plynule na sebe navazujících.

Obr. 52: Struktura položky typu "Kniha"

A to je celé. Stejným postupem, jaký byl popsán pro položku typu "Kniha" je možné upravit jakýkoliv jiný typ položky (viz Obr. 50 kde je výběr dostupných položek orámován červeně).

5 Seznam obrázků

Obr. 1 Okno stylů	4
Obr. 2: Filtr stylů	4
Obr. 3: Ikona zobrazení resp. skrytí řídících znaků	5
Obr. 4: Nejběžnější řídící znaky	5
Obr. 5: Styly	5
Obr. 6: Panely nástrojů	5
Obr. 7: Místní menu	6
Obr. 8: Záložka Organizátor	6
Obr. 9: Záložka Odsazení a proklad znaků	7
Obr. 10: Záložka Zarovnání	7
Obr. 11: Záložka Písmo	7
Obr. 12: Záložka Tabelátory	8
Obr. 13: Vodící znak.	8
Obr. 14: Záložka Osnova a číslování	8
Obr. 15: Odrážky a číslování	8
Obr. 16: Patkové a bezpatkové písmo	8
Obr. 17: Nadpisy – číslování osnovy – 1	9
Obr. 18: Nadpisy – číslování osnovy – 2	9
Obr. 19: Nadpisy – číslování osnovy – 3	10
Obr. 20: Seznam s odrážkami – aplikace stylů odstavce – 2	10
Obr. 21: Seznam s odrážkami – aplikace stylů odstavce – 1	11
Obr. 22: Špatné a správné použití seznamu	11
Obr. 23: Proporcionální a neproporcionální font	11
Obr. 24: Záložka umístnění	12
Obr. 25: Záložka Stránka	13
Obr. 26: Záložka Zápatí	13
Obr. 27: Záložka Poznámka pod čarou	13
Obr. 28: Menu: číslo stránky	14
Obr. 29: Menu: ruční zalomení	14
Obr. 30: Menu, vložit zalomení	14
Obr. 31: Změna stylu stránky	14
Obr. 32: Konec oddílu v dokumentu Word 2003	15
Obr. 33: Konec oddílu	15
Obr. 34: Záložka Odrážky	15
Obr. 35: Záložka Styl číslování	16
Obr. 36: Záložka Obrázek	16
Obr. 37: Záložka Umístnění	16
Obr. 38: Záložka Volby	17
Obr. 39: Vytváření pole obsahu	17
Obr. 40: Editace vygenerovaného pole	
Obr. 41: Menu, křížový odkaz	18
Obr. 42: Křížové odkazy.	18
Obr. 43: Seznam použité literatury – příklad	19
Obr. 44: Menu; Seznam použité literatury	20
Obr. 45: Databáze seznamu použité literatury	20
1 V	

6 Seznam revizí

Rev.	Datum	Popis revize
	revize	
1	10.3.2011	Vytvoření dokumentu
2	23.5.2011	Přečíslování kap. 4, vložení kapitol o použití generovaného pole "Seznam použité
		literatury"